

Hoofdstuk 2 Thuis in een gemeente van gelijke kansen en verbondenheid

In Bergen zorgen we voor elkaar. Dat is wat onze dorpen sterk maakt en wat ons verbindt. Hier kennen we elkaar, hier helpen we elkaar verder. En juist dát maakt dat we ons thuis voelen. Want thuis zijn betekent meer dan een dak boven je hoofd hebben – het betekent gezien worden, meedoen en erbij horen.

De PK is trots op wat we samen hebben bereikt. Dankzij investeringen in sterke voorzieningen en betrokken samenwerking is onze gemeente een plek geworden waar mensen sneller steun vinden, waar armoede minder vaak uitzichtloos is, en waar kansen dichterbij komen. Toch weten we ook: nog niet iedereen voelt zich even zeker, even gehoord, even vrij om voluit mee te doen. En dat mag anders.

“In Bergen laten we niemand los. We doen wat nodig is, met hart voor elkaar.”

Wij geloven in een Bergen waar iedereen de ruimte krijgt om zichzelf te zijn, om te groeien en mee te doen – ongeacht leeftijd, afkomst, beperking, inkomen of overtuiging. Waar fouten menselijk zijn en vertrouwen de basis is. Waar ondersteuning dichtbij is, maar altijd gericht op herstel van kracht en zelfstandigheid. Waar we elkaar niet beoordelen, maar helpen om weer vooruit te komen.

Thuis in de gemeente Bergen betekent dat niemand buiten de boot valt. Dat toegankelijkheid, diversiteit en gelijke kansen geen idealen zijn, maar dagelijkse werkelijkheid. Dat onze straten, scholen, verenigingen en buurthuizen plekken zijn waar iedereen zich welkom voelt.

Met hart voor elkaar bouwen we verder aan een samenleving waarin verschillen verbinden, waar we elkaar versterken en waar ieder mens telt. Want pas als iedereen kan meedoen, zijn we écht thuis in Bergen.

Thuis in Bergen, samen tegen armoede en schulden

In de gemeente Bergen gaat veel goed, en daar mogen we trots op zijn. Dankzij de investeringen van de PK in de afgelopen periode zijn er sterke voorliggende voorzieningen opgebouwd die armoede helpen voorkomen en bestrijden. Steeds meer inwoners vinden daardoor sneller de weg naar steun en kansen. Denk bijvoorbeeld aan de verruiming van de vangnetten, de continuering van het Noodfonds en onlangs nog de toevoeging van de kinderkleding pakketten. Maar ook het ontstaan van Informatiepunt Bergen en de Voorzieningswijzer waarmee we inwoners helpen bij het vinden van regelingen en het aanvragen van hulp. Toch blijft armoede een hardnekkige uitdaging die stress veroorzaakt en perspectief kan wegnemen. Voor kinderen die opgroeien in armoede is die impact nog groter. Zij ervaren vaker gevoelens van schaamte, missen soms kansen om mee te doen op school of bij sport en lopen een groter risico op gezondheidsproblemen en een lager zelfvertrouwen. Armoede kan hun toekomst beperken, nog voordat die goed en wel begonnen is. De PK kiest daarom voor een gemeente die blijft investeren in bestaanszekerheid: met vertrouwen in mensen, ruimte voor maatwerk en aandacht voor preventie, zodat niemand buiten de boot valt.

Schulden kwijtschelden: doorbreken, niet doormodderen

Schulden drukken zwaar op mensen. Kleine bedragen stapelen zich op tot grote problemen, waardoor gezinnen jarenlang vastzitten in uitzichtloosheid. De maatschappelijke kosten zijn hoog: schuldhulpverleningstrajecten, opvang, zorg en verloren perspectief.

De PK ziet dat het anders kan. Steden als Arnhem, Nijmegen en Hengelo laten zien dat het vroeg en ruimhartig afkopen en kwijtschelden van schulden niet alleen goedkoper is, maar ook menselijker. Het geeft mensen lucht, rust en de kans om opnieuw mee te doen. Daarom kiezen wij voor een aanpak waarin schulden niet eindeloos beheerd, maar opgelost worden. Met vertrouwen in inwoners en oog voor de menselijke maat bouwen we aan een samenleving waarin iedereen vooruit kan.

Het vergisrecht

Iedereen maakt fouten. Een verkeerd ingevuld formulier of een gemiste melding mag nooit leiden tot grote schulden of boetes. De PK kiest daarom voor het toepassen van het vergisrecht: inwoners die te goeder trouw een fout maken, krijgen de kans dit te herstellen zonder meteen gestraft te worden. Dit voorkomt dat kleine vergissingen uitgroeien tot grote problemen.

Het vergisrecht is een beleidskeuze binnen de bestaande wetgeving. Gemeenten mogen in veel gevallen besluiten om coulance toe te passen bij terugvorderingen of boetes, zolang dit binnen de regels van de sociale zekerheid en de Algemene wet bestuursrecht gebeurt. Zo combineren we eerlijkheid, menselijke maat en vertrouwen in onze inwoners.

Integraal helpen, niet onnodig ingewikkeld maken

De PK vindt dat gezinnen die het financieel moeilijk hebben, snel en zonder drempels de steun moeten krijgen waar zij recht op hebben. Wanneer een gezin bijvoorbeeld in aanmerking komt voor steun via Stichting Leergeld De Stuwwal, zou dat automatisch ook moeten betekenen dat er recht is op een kledingpakket en ondersteuning vanuit het Jeugd Sport- en Cultuurfonds. Het moet logisch en eenvoudig worden: één gezin, één aanvraag, één loket.

De PK pleit daarom voor een integrale benadering van gezinnen, waarin samenwerking tussen instanties de norm is. Niet telkens opnieuw formulieren invullen of dezelfde documenten aanleveren, maar vertrouwen, overzicht en gemak voor de mensen om wie het gaat.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- De blijvende strijd tegen armoede, met speciale aandacht voor kinderen en jeugdigen, door te investeren in gezinnen en kinderen zodat armoede niet wordt doorgegeven aan de volgende generatie.
- Preventie als uitgangspunt: vroeg signaleren en voorkomen dat problemen groter worden.
- Minder bureaucratie en meer maatwerk, zodat inwoners sneller geholpen worden, met duidelijke regels, minder versnippering en ruimte voor vergisrecht.
- Een pilot voor schuldenkwijtschelding in Bergen, geïnspireerd door Arnhem, Nijmegen en Hengelo, en samenwerking met schuldeisers om problematische schulden snel en structureel af te lossen.
- Duidelijke afspraken en begeleiding, zodat inwoners na kwijtschelding niet opnieuw vastlopen.
- Blijven samenwerken met, en investeren in onze partners zoals Stichting Leergeld, de Voorzieningenwijzer en Stichting Vincentius.

Thuis in de gemeente Bergen betekent bestaanszekerheid voor iedereen. Met hart voor elkaar bouwen we aan een gemeenschap die niet wegstijgt, maar doet wat nodig is.

Thuis in Bergen, samen sterker door zelfredzaamheid en kansen voor iedereen

Zelfredzaamheid en gelijke kansen staan voor de PK centraal. Iedereen moet de ruimte krijgen om regie te voeren over het eigen leven, ondersteund waar nodig, zodat inwoners sterker en actiever kunnen deelnemen aan de samenleving. Ook statushouders, jongeren en kwetsbare groepen moeten dezelfde mogelijkheden krijgen om volwaardig mee te doen.

Iedereen verdient een eerlijke start, de kans om mee te doen en de ruimte om sterker te worden. Soms gaat dat vanzelf, soms is er tijdelijk hulp nodig. De PK kiest voor een gemeente die opvangt waar het moet, maar altijd met het oog op herstel van kracht en zelfstandigheid.

Zelfredzaamheid betekent niet dat je er alleen voor staat, maar dat je gesteund wordt op een manier die je verder helpt. Het gaat om vertrouwen, kansen en verbondenheid. Een gemeente waar steun hand in hand gaat met kansen, waar verbinding centraal staat en waar mensen elkaar helpen vooruit te komen. Samen maken we Bergen sterker, samen zorgen we dat iedereen kan meedoen en zich écht thuis voelt.

Een Nieuwe Kans voor Iedereen: Zelfredzaamheid voor alle Statushouders

Sinds de invoering van de nieuwe Wet inburgering doen statushouders sneller mee in de samenleving. Ze krijgen vanaf dag één meer verantwoordelijkheid, betere begeleiding en sneller toegang tot werk, opleiding en taalonderwijs. Het resultaat: zelfredzamere, actiever betrokken inwoners die sneller bouwen aan een zelfstandig bestaan. De PK ziet dit als een succes maar ook als een gemiste kans voor de groep statushouders die vóór de wetswijziging moest inburgeren. Velen kregen minder ondersteuning en een minder stimulerende aanpak. Dat verschil moet rechtgezet worden.

Daarom pleit de PK voor een aanpak met terugwerkende kracht. Ook oudere statushouders moeten gebruik kunnen maken van taaltrajecten, begeleiding naar werk of ondernemerschap en meer regie over hun eigen toekomst. Onze gemeente moet actief beleid voeren om deze groep te ondersteunen en opnieuw te activeren. Zo benutten we het volledige potentieel van alle inwoners van Bergen. Iedereen verdient een eerlijke start. Ook achteraf.

Zelfredzaamheid in de praktijk

Zelfredzaamheid versterken doen we door dichtbij, duidelijk en menselijk te ondersteunen. Dat betekent voorlichting in begrijpelijke taal, hulp dichtbij huis via wijkteams en vrijwilligers, en initiatieven die mensen verbinden. Een sterke vrijwilligerscentrale ondersteunt inwoners bij het vinden van passend vrijwilligerswerk en helpt organisaties bij het werven en begeleiden van vrijwilligers. Wij dragen de Buurtbus, die bijdraagt aan mobiliteit en zelfredzaamheid zodat ook mensen zonder eigen vervoer eenvoudig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven, een warm hart toe. Zo blijft iedereen betrokken, verantwoordelijk en in staat om zelf keuzes te maken.

Ondersteunen én versterken

Ondersteuning is een vangnet, maar nooit een eindstation. De PK kiest voor een aanpak waarin hulp altijd hand in hand gaat met groei naar zelfstandigheid. Schuldhulpverlening koppelen we aan toekomstplannen en budgetcoaching. Voor inwoners die gebruikmaken van Wmo-voorzieningen, zoals

een vervoerspas of huishoudelijke hulp, kijken we naar mogelijkheden om hen actief te betrekken bij hun dorp, bijvoorbeeld in huiskamers of buurtactiviteiten. Statushouders koppelen we aan ondernemers voor werkervaring. En jongeren in kwetsbare situaties krijgen niet alleen zorg, maar ook perspectief via sport, maatjesprojecten en persoonlijke begeleiding.

Samen bouwen aan een veerkrachtige gemeente

De PK staat voor een gemeente die niet alleen opvangt, maar ook opbouwt. Die ruimte geeft aan eigen regie, kansen biedt en bureaucratie vermindert, zodat maatwerk mogelijk is. Een gemeente die gelooft in de kracht van mensen, en die altijd meedenkt en doet wat nodig is.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Gelijke kansen voor álle statushouders, ook voor de groep die vóór de nieuwe wet instroomde, via individuele begeleiding op taal, werk en participatie, toegang tot voorzieningen en samenwerking met lokale partners.
- Het bieden van duidelijke, toegankelijke informatie dichtbij huis en het stimuleren van initiatieven die sociale netwerken en verbinding tussen inwoners versterken.
- Het bieden van preventieve hulp en schuldhulpverlening met toekomstgerichte begeleiding en aandacht voor gedragsverandering, zodat problemen vroeg worden aangepakt en niemand vastloopt.
- Inwoners die gebruikmaken van Wmo-voorzieningen actief betrekken bij hun dorp.
- Jongeren perspectief geven via sport, maatjesprojecten en persoonlijke begeleiding.

Thuis in de gemeente Bergen betekent dat niemand buitenspel staat, dat iedereen een nieuwe kans krijgt en dat we samen sterker worden. Met hart voor elkaar bouwen we aan een gemeenschap waarin ieder mens kan meedoen en zichzelf kan zijn.

Thuis in de gemeente Bergen, toegankelijk en inclusief voor iedereen

Inclusie en toegankelijkheid zijn vanzelfsprekend. In de gemeente Bergen verwijderen we fysieke, digitale en sociale barrières, vieren diversiteit en beschermen kwetsbaren. Zo verbinden verschillen, creëren we gelijke kansen en voelt iedereen zich thuis.

Thuis in de gemeente Bergen betekent dat iedereen zich welkom en veilig voelt, ongeacht wie je bent of wat je nodig hebt. De PK wil dat onze gemeente een plek is waar verschillen verbinden, waar niemand buitengesloten wordt en waar toegankelijkheid en inclusie vanzelfsprekend zijn. Hier doen we wat nodig is, met hart voor elkaar.

Toegankelijkheid en inclusie komen tot uiting in alle aspecten van het dagelijks leven. Het gaat om de fysieke omgeving, de manier waarop informatie wordt aangeboden, de sociale participatie van iedereen en de bescherming van kwetsbare groepen. Daarom richten we ons op vier belangrijke pijlers: fysieke toegankelijkheid, digitale en communicatieve toegankelijkheid, sociale inclusie, en diversiteit en bescherming van kwetsbare groepen.

Fysieke toegankelijkheid

Toegankelijkheid begint bij de fysieke omgeving. In de gemeente Bergen moeten routes, oversteekplaatsen, rustpunten, gebouwen en sportplekken veilig en goed toegankelijk zijn voor iedereen. Bij herinrichtingen, verbouwingen en nieuwe projecten wordt toegankelijkheid en veiligheid standaard meegenomen, zodat barrières vanaf het begin worden weggenomen. Openbare toiletten zijn op dit moment vrijwel afwezig, en dat moet veranderen: de gemeente moet zorgen voor voldoende, toegankelijke toiletten verspreid over de dorpen.

Digitale en communicatieve toegankelijkheid

Naast fysieke toegankelijkheid is het belangrijk dat iedereen informatie kan vinden en begrijpen. De gemeentelijke communicatie moet helder en begrijpelijk zijn, zowel op papier als digitaal. Jaarlijks wordt een toegankelijkheidsverslag opgesteld om behaalde resultaten en verbeterpunten zichtbaar te maken.

Sociale inclusie

Inclusie betekent dat iedereen kan deelnemen aan de samenleving. Dit vraagt om breed beleid dat zich richt op evenementen, sport, cultuur en economie. Ervaringsdeskundigen worden actief betrokken bij het maken en uitvoeren van beleid, zodat het aansluit bij de praktijk van inwoners. Toegankelijkheid wordt bovendien verbonden aan subsidies, vergunningen en aanbestedingen, zodat iedereen, van ondernemers tot verenigingen, bijdraagt aan een inclusieve gemeente. Bij aanbestedingen wordt daarnaast nadrukkelijk aandacht besteed aan Social Return on Investment (SROI): opdrachtnemers leveren hiermee een maatschappelijke bijdrage, bijvoorbeeld door het creëren van werk- of leerplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Lokale initiatieven en inwonerspanels zorgen dat diversiteit en acceptatie voelbaar en zichtbaar zijn in de samenleving.

Diversiteit en bescherming van kwetsbare groepen

Iedereen moet zich veilig en welkom voelen in de gemeente Bergen, ongeacht seksuele voorkeur, identiteit of achtergrond. LHBTI+-acceptatie krijgt een vaste plek in het gemeentelijk beleid en is zichtbaar in de samenleving, bijvoorbeeld op momenten als Coming Out Day en Paarse Vrijdag. Jongeren en ouderen binnen deze groepen moeten zich veilig voelen in hun dorpen, en er is laagdrempelige ondersteuning bij discriminatie en geweld, inclusief preventie van femicide. Daarnaast moet er doorlopende aandacht zijn om de gemeente nog meer dementievriendelijk te maken, zodat ook inwoners met dementie zich veilig en thuis voelen. Hierbij laten we ons adviseren door de werkgroep Bergen Dementievriendelijk. Mantelzorgers krijgen passende ondersteuning en erkenning, zodat zij hun zorg goed kunnen combineren met werk en privéleven.

VN-verdrag Handicap

De gemeente Bergen sluit aan bij het VN-verdrag Handicap: werk maken van gelijke kansen en toegankelijke voorzieningen is niet alleen een wettelijke verplichting, maar ook een kans om een eerlijke en inclusieve samenleving te creëren.

Daarom zet PK Bergen (L.) zich in voor:

- Toegankelijke dorpen en voorzieningen. Fysieke, digitale en sociale toegankelijkheid als standaard bij elk gemeentelijk gebouw, project en herinrichting.
- Begrijpelijke communicatie voor iedereen. Inclusief taalgebruik, heldere informatie en ondersteuning voor laaggeletterden en mensen met een beperking.
- Een gemeentelijke Toegankelijkheidsagenda met jaarlijkse rapportage, concrete doelen en zichtbare resultaten.

- Actieve betrokkenheid van ervaringsdeskundigen volgens het principe “niets over ons zonder ons” bij beleid, uitvoering en evaluatie.
- Een voelbaar en zichtbaar inclusiebeleid dat diversiteit viert en in alle dorpen, scholen en verenigingen merkbaar is.
- Veilige en inclusieve dorpen met aandacht voor LHBTI+-acceptatie, meldpunten bij discriminatie en geweld, en preventie van femicide.
- Meer veiligheid en toegankelijkheid in de openbare ruimte met slimme verlichting, toegankelijke openbare toiletten en veilige routes voor iedereen.
- Een dementievriendelijke gemeente waarin bewustwording groeit en inwoners met dementie zich veilig en betrokken blijven voelen.
- Erkenning en ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers zodat zorgen en meedoen in balans blijven.
- Lokale initiatieven die verbinden, van inclusieve evenementen tot projecten als Iedereen Kan Sporten, duofietsen en prikkelarme kermissen, zodat iedereen kan meedoen en erbij hoort.

Thuis in de gemeente Bergen betekent dat iedereen mee kan doen, zich veilig voelt en zichzelf kan zijn. De PK kiest voor een gemeente waarin verschillen verbinden, barrières worden weggenomen en inclusie vanzelfsprekend is. Zo bouwen we samen aan een gemeenschap waarin ieder mens telt.

Slotwoord – Samen vooruit, met hart voor elkaar

De PK kiest voor een gemeente die gelijke kansen niet alleen belooft, maar waarmaakt. Waar beleid mensen versterkt, waar regels ruimte geven en waar maatwerk de norm is. Wij doen wat nodig is om armoede te doorbreken, schulden op te lossen en iedereen perspectief te bieden, van jong tot oud, van nieuwkomer tot ondernemer.

Samen bouwen we aan een gemeente die niet toekijkt, maar handelt.

Thuis in de gemeente Bergen, doen wat nodig is, met hart voor elkaar.